

Lawrence Conway
Cadeirydd – Chwaraeon Cymru
Gerddi Sophia
Caerdydd,
CF11 9SW

22 Rhagfyr 2021

Annwyl Lawrence,

Llythyr Cylch Gwaith Tymor y Llywodraeth ar gyfer Chwaraeon Cymru

Hoffwn ddiolch i Chwaraeon Cymru am y gwaith pwysig y mae wedi'i wneud wrth ymateb i bandemig Covid-19. Mae'r cyrff a noddir yn fy mhortffolio wedi dangos arweinyddiaeth, hyblygrwydd a chadernid yn ystod amgylchiadau heriol. Rhaid inni symud yn awr i sicrhau bod buddsoddiad Llywodraeth Cymru yn cefnogi adferiad ein sectorau, ein pobl a Chymru gyfan. Er gwaethaf yr heriau difrifol iawn y mae wedi'u cyflwyno, mae cyfle inni fanteisio ar y gwersi cadarnhaol a ddysgwyd o Covid-19 ac ychwanegu at yr ymwybyddiaeth gynyddol o bwysigrwydd chwaraeon i iechyd a llesiant corfforol a meddyliol pobl.

Mae ein Rhaglen Lywodraethu yn amlinellu blaenoriaethau Llywodraeth Cymru a'i hymrwymiaadau i bobl Cymru. Mae chwaraeon yn hanfodol bwysig i'n heconomi ac i'n bywyd cenedlaethol. Mae ein hymrwymiaadau cyhoeddedig yn cynnwys hyrwyddo mynediad cyfartal i chwaraeon, cefnogi athletwyr ifanc a thalentog a chlybiau ar lawr gwlad, buddsoddi yn ein cyfleusterau chwaraeon o'r radd flaenaf ac mewn cyfleusterau newydd, megis caeau 3G.

Yn gyfnewid am y cyllid cymorth grant y mae Llywodraeth Cymru yn ei ddarparu, gofynnaf i Chwaraeon Cymru ystyried sut y gall gyflawni ei hamcanion mewn ffordd sy'n cyd-fynd â gwerthoedd Llywodraeth Cymru.

Dylai ein nodau a rennir fod y canlynol:

- Datgarboneiddio;
- Mynd i'r afael â phob anghydraddoldeb a sicrhau Cymru wrth-hiliol;
- Gwella mynediad a chyfranogiad i bawb;
- Hyrwyddo lechyd a Llesiant;
- Creu cyfleoedd i bobl ifanc; a
- Chyflwyno delwedd bwerus a chadarnhaol o Gymru i'r byd.

Yn Atodiad A, rwyf wedi amlinellu'r meysydd lle rwy'n teimlo y gall Chwaraeon Cymru gyfrannu at gyflawni'r Rhaglen Lywodraethu. Mae'r cyd-destun strategol presennol ar gyfer gwaith cyrff a noddir gan Lywodraeth Cymru i'w gweld yn Atodiad B.

Mae gweithio mewn partneriaeth yn bwysig er mwyn cyflawni ein nod o ehangu mynediad, cyfranogiad ac ymgysylltu. Rwyf yn argyhoeddedig y gallai'r cyrff a noddir

o fewn fy mhortffolio gyflawni cymaint mwy drwy gydweithio, ac fe'ch anogaf i gydweithio fel arweinwyr i sicrhau gymaint o effaith â phosibl.

Yn ogystal â'r prif gyflawniadau a restrir yn Atodiad A, rwy'n disgwyl i Chwaraeon Cymru:

- Gweithio gyda'r holl bartneriaid i wneud y defnydd strategol gorau o "Lle i Chwaraeon" a chyllid cyfalaf arall i gefnogi uchelgeisiau Llywodraeth Cymru yn y maes hwn ynghylch buddsoddi mewn cyfleusterau chwaraeon newydd o'r radd flaenaf, gan gynnwys Canolfannau a Sefydliad Cenedlaethol Chwaraeon Cymru;
- Sicrhau bod Model Buddsoddi Chwaraeon Cymru yn cael ei lywio gan y mewnwelediad diweddaraf, fel ei fod yn parhau i fod yn gywir ac yn addas i'r diben; a
- Manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd cynnig digidol drwy adolygu seilwaith a galluoedd digidol Chwaraeon Cymru a'i bartneriaid a ariennir, gan nodi cyfleoedd i wella'r cynnig i ddefnyddwyr presennol a darpar ddefnyddwyr.

Hoffwn eich atgoffa o'ch dyletswydd gyfreithiol o dan Fesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2010. O dan Ran 1, mae'r Mesur yn ei gwneud yn ofynnol i chi gyhoeddi amcanion tlodi plant fel rhan o strategaeth ar gyfer cyfrannu at ddileu tlodi plant yng Nghymru. Hoffwn ichi feddwl am y camau hynny sy'n cefnogi llesiant plant a phobl ifanc sy'n byw mewn tlodi. Fe'ch anogaf i ystyried cyfleoedd i gyflawni eich rhwymedigaethau cyfreithiol o dan y ddyletswydd o fewn eich prosesau sefydliadol presennol, gan gynnwys y rhai a ddefnyddir i gyflawni gofynion deddfwriaethol eraill.

Yn unol â'r Ddogfen Fframwaith, sy'n sail i'r berthynas rhwng Chwaraeon Cymru a Llywodraeth Cymru, dylech symud yn awr i adolygu eich Cynllun Busnes, gan ddangos sut y byddwch yn cyflawni yn erbyn y meysydd a amlinellir yn y llythyr hwn.

Mae'r angen i Chwaraeon Cymru weithredu'n annibynnol o ddydd i ddydd yn glir, a'm bwriad yw y bydd ein perthynas yn parhau i fod yn seiliedig ar ymddiriedaeth a pharch ar y cyd, ac ar gyfathrebu agored a gonest.

Mae llawer i'w wneud, ond rwyf yn argyhoeddedig y gall fy mhortffolio wneud gwahaniaeth cadarnhaol a pharhaol i fywydau pobl. Edrychaf ymlaen at weithio gyda chi i gyflawni hyn.

Yn gywir,

Dawn Bowden AS/MS

Dirprwy Weinidog y Celfyddydau a Chwaraeon, a'r Prif Chwip

cc Brian Davies, Prif Weithredwr Dros Dro, Chwaraeon Cymru

Atodiad A: Y Prif Amcanion y bydd angen eu cyflawni

Ar gyfer pob un o'r prif gyflawniadau hyn, bydd fy swyddogion yn gweithio gyda chi i benderfynu a chytuno ar ddangosyddion perfformiad priodol cyn blwyddyn ariannol 2022-23. Dylid adrodd ar y dangosyddion perfformiad hyn bob chwarter, fel rhan o'r trefniadau monitro rheolaidd, a thrwy gydol y tymor hwn o Lywodraeth.

1. Darparu gofal iechyd effeithiol, cynaliadwy ac o ansawdd uchel

Mae ein Rhaglen Lywodraethu yn pwysleisio gwella'r ddarpariaeth iechyd meddwl ac mae'n canolbwyntio ar atal, cefnogi pobl i fyw bywydau iach, mynd i'r afael â stigma ym maes iechyd meddwl, a chyflwyno fframwaith Cymru gyfan i gyflwyno dull rhagnodi cymdeithasol fel ffordd o fynd i'r afael ag unigrwydd.

Hoffwn i Chwaraeon Cymru:

- Weithredu ffyrdd o gefnogi iechyd meddwl da ar draws y sefydliad a'r sector, gan sicrhau nad oes stigma ynghlwm wrth faterion iechyd meddwl;
- Sicrhau bod y gweithlu wedi'i hyfforddi'n briodol i gefnogi'r rhai sy'n dioddef o broblemau iechyd meddwl;
- Parhau i ymwneud â'r gwaith o ddatblygu'r fframwaith arfaethedig Cymru gyfan ar gyfer rhagnodi cymdeithasol, ac, yn benodol, gwaith i nodi meysydd lle gallai Chwaraeon Cymru gefnogi rhagnodi cymdeithasol i fynd i'r afael ag unigrwydd a chefnogi llesiant;
- Gweithio ochr yn ochr â swyddogion Llywodraeth Cymru, Iechyd Cyhoeddus Cymru a Cyfoeth Naturiol Cymru i ddatblygu fframwaith gweithgarwch corfforol cenedlaethol sy'n cefnogi agendâu iechyd ataliol, teithio llesol, addysg weithredol a gweithleoedd gweithredol, ac yn creu cyfleoedd ac arferion ar gyfer gweithgarwch corfforol i ysgogi llesiant meddyliol a chorfforol y genedl;
- Datblygu ymgyrch newid ymddygiad, wedi'i hategu gan ymchwil sylfaenol ac ymgysylltu â'r gymuned, i ddeall yn well sut i gefnogi grwpiau penodol i fod yn fwy egnïol yn gorfforol a mwynhau manteision chwaraeon.

2. Diogelu, ail-adeiladu a datblygu ein gwasanaethau ar gyfer pobl sy'n agored i niwed

Mae ffocws y Rhaglen Lywodraethu yn y maes hwn yn ymwneud â gwasanaethau gofal integredig, a chefnogi dinasyddion sy'n agored i niwed, gan gynnwys plant, pobl ifanc a theuluoedd sy'n wynebu'r heriau mwyaf. Credaf y dylai ein cyrff a noddur helpu pobl Cymru i fyw bywydau ystyrlon, a rhaid iddynt ystyried sut y gallant wella eu cefnogaeth i'r bobl hynny sydd mewn grwpiau agored i niwed a / neu ddifreintiedig.

Hoffwn i Chwaraeon Cymru:

- Sicrhau y gall yr ystod ehangaf o grwpiau agored i niwed ymwneud â chwaraeon a gweithgarwch corfforol yng Nghymru ac nad ydynt yn cael eu heithrio rhag cymryd rhan. Dylai hyn gynnwys nodi a darparu cyfleoedd penodol sy'n galluogi pobl mewn grwpiau agored i niwed neu ddifreintiedig a'r rhai mewn

cymunedau heb gynrychiolaeth ddigonol i elwa ar chwaraeon a gweithgarwch corfforol;

- Ystyried y cyfleoedd a gynigir ar hyn o bryd i blant sy'n derbyn gofal a'r rhai sy'n gadael gofal, a sut y gellid gwella'r rhain;
- Bod yn rhagweithiol ynghylch sicrhau bod y sefydliad yn cefnogi ymrwymiad Llywodraeth Cymru i fod yn genedl sy'n ystyriol o oedran;
- Adolygu eich cefnogaeth bresennol i gymunedau B/byddar ac i'r rhai sy'n byw gydag anabledau eraill, gan gynnwys anabledau cudd, a gweithio tuag at wella'r gwasanaethau hyn yn barhaus.

3. Adeiladu economi yn seiliedig ar egwyddorion gwaith teg, cynaliadwyedd a diwydiannau a gwasanaethau'r dyfodol

Gan gyd-fynd â chryfhau ein Contract Economaidd, mae ein Rhaglen Lywodraethu yn ceisio sicrhau ffocws o'r newydd ar bobl ifanc drwy Warant Pobl Ifanc. Mae partneriaeth gymdeithasol, swyddi cynaliadwy, hyrwyddwyr cyflogaeth pobl anabl, a chefnogi cadwyni cyflenwi lleol yn elfennau allweddol o'r ymrwymiad hwn.

Hoffwn i Chwaraeon Cymru:

- Darparu ystod newydd neu well o opsiynau i gefnogi pobl ifanc Cymru i gael gwaith – gallai'r rhain gynnwys prentisiaethau, hyfforddiant, profiad gwaith a rhaglenni mentora a dylent gyd-fynd â'r Warant Person Ifanc;
- Defnyddio'r rhwydwaith newydd o Hyrwyddwyr Cyflogaeth Pobl Anabl i helpu i gau'r bwlch rhwng pobl anabl a gweddill y boblogaeth sy'n gweithio;
- Gweithio tuag at darged o 30% o leiaf ar gyfer gweithio gartref, yn seiliedig ar ddull cyfunol sy'n deg ac yn gyfiawn;
- Datblygu a chryfhau eich prosesau caffael presennol i helpu i gefnogi cadwyni cyflenwi lleol;
- Adeiladu a chryfhau partneriaethau lleol, rhanbarthol, cenedlaethol a rhyngwladol er budd Chwaraeon Cymru, economi Cymru a phobl Cymru.

4. Adeiladu economi gryfach a gwyrddach wrth i ni wneud y cynnydd mwyaf tuag at ddatgarboneiddio

Mae gan ein Rhaglen Lywodraethu bwyslais ar dwf cynaliadwy, ac ar seilwaith digidol, economaidd a thrafnidiaeth newydd a all helpu i ail-ysgogi ein cymunedau.

Hoffwn i Chwaraeon Cymru:

- Cefnogi ymrwymiad Llywodraeth Cymru i sicrhau economi ddi-garbon drwy weithio i fod yn garbon niwtral erbyn 2030;
- Cefnogi targed Llywodraeth Cymru o 45% o deithiau sy'n cael eu gwneud drwy ddulliau cynaliadwy erbyn 2040;
- Blaenoriaethu adolygiad o'ch seilwaith digidol a chyfathrebu presennol ar ôl cyflymu gweithgarwch digidol yn ddiweddar yn ystod Covid-19. Dylech nodi a mynd i'r afael â meysydd o wendid, chwilio am enghreifftiau o arfer gorau o fewn eich sefydliad a chan sefydliadau eraill, a cheisio adeiladu ar lwyddiannau 2020/21.

5. Ymgorffori ein hymateb i'r argyfwng hinsawdd a natur ym mhopeth a wnawn

Mae Llywodraeth Cymru yn canolbwyntio ar drawsnewid gwyrdd fel rhan o'n huchelgais i fynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd.

Hoffwn i Chwaraeon Cymru:

- Ganolbwyntio ar leihau gwastraff ar draws y sefydliad cyfan a gweithio i gyflawni targedau dim gwastraff a diddymu'r defnydd o blastigau untro sy'n fwy cyffredin;
- Caffael cynhyrchion carbon isel;
- Sefydlu hyrwyddwyr gwyrdd yn y gweithle;
- Sicrhau bod effaith bioamrywiaeth yn cael ei hystyried yn briodol fel rhan o'r broses o wneud penderfyniadau;
- Gweithio gyda chyrff fel WRAP Cymru a'r Ymddiriedolaeth Garbon i gefnogi'r sector chwaraeon i ddod o hyd i atebion i'r argyfwng hinsawdd a natur.

6. Parhau â'n rhaglen hirdymor o ddiwygio addysg, a sicrhau bod anghydraddoldebau addysgol yn lleihau a bod safonau'n codi

Bydd Llywodraeth Cymru yn gweithio gyda phlant a phobl ifanc, eu teuluoedd a'r gweithlu addysg i sicrhau'r canlyniadau gorau i ddysgwyr, yn enwedig y rhai sydd fwyaf agored i niwed.

Hoffwn i Chwaraeon Cymru:

- Weithredu a gwerthuso'r Rhaglen Beilot Braenaru Addysg Weithredol, ac ystyried sut y gellid ei hymgorffori i gefnogi'r gwaith o gyflwyno cwricwlwm newydd ac iechyd a llesiant plant ochr yn ochr â chymorth penodol i'r proffesiwn addysgu wrth weithredu'r cwricwlwm newydd, ac ystyriaeth ehangach o sut y gallai diwygio'r diwrnod ysgol a'r flwyddyn ysgol effeithio ar y gwasanaethau a'r cyfleoedd y mae'r sector chwaraeon yn eu darparu;
- Datblygu rhaglenni sgiliau a chyflogadwyedd sy'n canolbwyntio ar y dyfodol, gan annog pobl ifanc i mewn i'r sector;
- Sefydlu prentisiaethau a chyfleoedd gwirfoddoli i gefnogi a datblygu gweithlu'r genhedlaeth nesaf.

7. Dathlu amrywiaeth a symud i ddileu anghydraddoldeb o bob math

Rhaid inni weithio gyda'n gilydd i sicrhau newid cadarnhaol, gan gydnabod ein dynoliaeth gyffredin wrth ddathlu amrywiaeth a gwahaniaeth.

Hoffwn i Chwaraeon Cymru:

- Flaenoriaethu amrywiaeth, cynhwysiant a chydraddoldeb ledled y sector er mwyn sicrhau ein bod yn deall ac yn goresgyn rhwystrau i gyfranogiad;
- Datblygu eich rhwydwaith o Bartneriaethau Chwaraeon Rhanbarthol ymhellach i ymateb yn gadarnhaol i anghydraddoldebau lleol a hyrwyddo chwaraeon a gweithgarwch i bawb;

- Ystyried sut y mae llywodraethu'r sefydliad yn cefnogi egwyddorion ['Adlewyrchu Cymru wrth Redeg Cymru'](#) a symud i fynd i'r afael ar frys ag unrhyw feysydd y mae angen gweithredu arnynt – rhaid i hyn gynnwys gwella amrywiaeth yn y gweithlu ac ar lefel Bwrdd;
- Gweithredu nodau'r Cynllun Gweithredu Cydraddoldeb Hiliol, gan ystyried sut y bydd Chwaraeon Cymru yn cyfrannu'n uniongyrchol at gyflawni Cymru wrth-hiliol;
- Gweithredu nodau'r Cynllun Gweithredu LGBTQ+;
- Mynd i'r afael ag unrhyw fylchau cyflog sy'n weddill yn seiliedig ar ryw, cyfeiriadedd rhywiol, ethnigrwydd, anabledd, a mathau eraill o wahaniaethau a allai fodoli yn eich sefydliad, a mynd i'r afael ar frys ag unrhyw wahaniaethau cyflog parhaus;
- Sicrhau bod hanesion a diwylliannau ein cymunedau Pobl Dduon, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig yn cael eu cynrychioli'n briodol gan Chwaraeon Cymru a'i bartneriaid cyflawni;
- Parhau i gryfhau eich partneriaethau gyda sefydliadau gwirfoddol ar draws ystod eich cyfrifoldebau;
- Parhau i gefnogi, ariannu a gweithio gyda sefydliadau sy'n darparu barn a phrofiadau bywyd grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol y mae eich gwaith yn effeithio arnynt wrth ichi wneud penderfyniadau;
- Gweithio gyda'r rhwydwaith newydd o Hyrwyddwyr Cyflogaeth Pobl Anabl i helpu i gau'r bwlch rhwng pobl anabl a gweddill y boblogaeth sy'n gweithio;
- Datblygu hyrwyddwyr cydraddoldeb ac amrywiaeth sy'n cwrdd â'r holl nodweddion gwarchodedig;
- Gwella ymgysylltiad Chwaraeon Cymru â chymunedau heb gynrychiolaeth ddigonol.

8. Gwthio ymlaen tuag at filiwn o siaradwyr Cymraeg, a galluogi ein diwydiannau twristiaeth, chwaraeon a'r celfyddydau i ffynnu

Mae cyrff ym maes y celfyddydau, diwylliant a chwaraeon a noddor gan Lywodraeth Cymru yn bartneriaid allweddol o ran ehangu mynediad i'n treftadaeth, harneisio creadigrwydd, a datblygu gallu pobl Cymru i gymryd rhan mewn chwaraeon. Mae'r Rhaglen Lywodraethu yn ymrwmo i sicrhau bod gennych y cymorth sydd ei angen arnoch i gynnal eich lle priodol ar lwyfan y byd, ac mae eich rôl o ran adlewyrchu Cymru i'r byd yr un mor bwysig. Rydych hefyd yn bartneriaid allweddol wrth gefnogi ein hymrwymiad i sicrhau miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

Hoffwn i Chwaraeon Cymru:

- Ymateb i strategaeth Cymraeg 2050 drwy barhau i gynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg, y defnydd o'r Gymraeg, a thrwy greu amodau ffafriol lle gall y Gymraeg ffynnu;
- Parhau i ddatblygu fel sefydliad cwbl ddwyieithog fel y nodir yn Safonau'r Gymraeg (Rhif. 2) Rheoliadau 2016, gan gynnwys gweithio mewn partneriaeth â'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol i sicrhau bod yr holl staff yn cael y cyfle a'r gefnogaeth i ddysgu a defnyddio'r Gymraeg yn y gweithle;
- Defnyddio'r dull partneriaeth rhanbarthol i sbarduno datblygiad cynigion chwaraeon cyfrwng Cymraeg;

- Annog Cyrff Llywodraethu Cenedlaethol a derbynwyr cyllid eraill i ystyried anghenion siaradwyr Cymraeg wrth gynllunio a darparu gwasanaethau;
- Ystyried sut y gall gefnogi nodau strategaeth 'Croeso i Gymru – Blaenoriaethau ar gyfer economi ymwelwyr 2020-2025' Llywodraeth Cymru mewn cyd-destun chwaraeon;
- Darparu model gweithredu hirdymor newydd, cynaliadwy ar gyfer Plas Menai sy'n cyfrannu gymaint â phosibl at dwristiaeth ac effaith gymdeithasol ac economaidd ehangach gogledd Cymru;
- Rhoi cymorth a chynghor i Lywodraeth Cymru ac eraill i gefnogi cais y DU i gynnal Cwpan y Byd FIFA 2030.

9. Gwneud ein dinasoedd, ein trefi a'n pentrefi hyd yn oed yn lleoedd gwell i fyw a gweithio ynddynt

Mae ein Rhaglen Lywodraethu yn ymrwymo i gefnogi ein partneriaid mewn llywodraeth leol, ac, mewn perthynas â'm cyfrifoldebau portffolio, mae'n tynnu sylw at sut y mae Llywodraeth Cymru am sicrhau y gall cymunedau ffynnu fel canolfannau cyfnewid cymdeithasol, hamdden, chwaraeon a diwylliant.

Hoffwn i Chwaraeon Cymru:

- Weithio gyda chymunedau, grwpiau ac unigolion lleol i rannu arfer da, datblygu sgiliau, a sefydlu rhwydweithiau newydd a chryf ledled Cymru;
- Gweithio'n agosach gyda Llywodraeth Cymru i gefnogi effaith etifeddiaeth digwyddiadau mawr;
- Parhau i ddarparu cynghor ac arweiniad fel y bo'n briodol ar achosion busnes Ysgolion yr 21ain Ganrif a cheisiadau'r Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol.

10. Arwain Cymru mewn sgwrs ddinesig genedlaethol am ein dyfodol cyfansoddiadol, a rhoi'r presenoldeb cryfaf posibl i'n gwlad ar lwyfan y byd

Mae'r Rhaglen Lywodraethu yn tynnu sylw at bwysigrwydd perthnasoedd byd-eang Cymru, o ddatlu gwahanol ddiwylliannau a chroesawu rhyngwladoldeb.

Mae gan Chwaraeon Cymru rôl bwysig i'w chwarae o ran adlewyrchu Cymru i'r byd.

Hoffwn i Chwaraeon Cymru:

- Ddatblygu partneriaethau rhyngwladol sy'n dod â budd i Gymru, gwella proffil rhyngwladol Cymru, a manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd i arddangos Cymru i'r byd;
- Ystyried pa gamau y gallai eu cymryd i ymateb i adroddiad y Cyngor Prydeinig "Tuag at Strategaeth Diplomyddiaeth Chwaraeon i Gymru";
- Gweithio gyda Chyrff Llywodraethu Cenedlaethol a rhanddeiliaid allweddol eraill i fanteisio i'r eithaf ar y cyfleoedd i Gymru ar lwyfan y byd a gyflwynwyd gan Gemau'r Gymanwlad 2022 yn Birmingham.

Atodiad B: Y Cyd-destun Strategol

Blaenoriaethau, Amcanion ac Ymrwymadau Strategol Eraill

Yn ogystal â'r hyn y gellir ei gyflawni yn Atodiad A, gallai gwaith Chwaraeon Cymru hefyd chwarae rhan bwysig wrth gyfrannu at flaenoriaethau polisi eraill Llywodraeth Cymru a'u cyflawni yn ystod y tymor hwn o lywodraeth.

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn parhau i fod yn sbardun pwysig i'n blaenoriaethau llesiant a'n nodau cyffredin yng Nghymru. Mae'r amcanion llesiant a nodir yn y Rhaglen Lywodraethu yn bodoli i gefnogi a gwella'r gwaith o gyflawni'r nodau hyn dros y tymor hwn o Lywodraeth.

Cymru Wyrddach

Rydym wedi ymrwymo i fynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd a natur. Mae Llywodraeth Cymru wedi nodi ei hymrwymiad i gyflawni allyriadau sero net erbyn 2050 ac mae wedi cyhoeddi ei chynllun Sero Net Cymru Gyfan: [Gweithio Gyda'n Gilydd i Gyrraedd Sero Net](#) (2021-2025). Ein huchelgais yw y bydd y sector cyhoeddus yn garbon niwtral erbyn 2030, gan arwain y ffordd o ran darparu Cymru Sero Net. Er mwyn cefnogi'r gwaith hwn, rydym wedi cyhoeddi [Canllaw Adrodd Sero Net y Sector](#) Cyhoeddus a bydd map Llwybr y Sector Cyhoeddus yn darparu fframwaith clir ar gyfer sut y bydd y sector yn cyflawni sero net erbyn 2030.

Yn ogystal â lleihau allyriadau, mae angen i ni hefyd feithrin y gallu i wrthsefyll effeithiau newid yn yr hinsawdd er mwyn sicrhau y gallwn barhau i ddarparu ein gwasanaethau cyhoeddus allweddol. Cyhoeddodd y Pwyllgor Newid Hinsawdd ei drydydd Asesiad Risg Newid Hinsawdd ar gyfer y DU, sy'n tynnu sylw at amrywiaeth o risgiau a chyfleoedd mewn perthynas â'r amgylchedd, cymunedau a busnesau sy'n deillio o hinsawdd sy'n newid. Rhaid i Sector Cyhoeddus Cymru ddangos ei fod wedi deall ac ystyried y risgiau a'r cyfleoedd wrth ddarparu ei wasanaethau.

Ym mis Mawrth 2021, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ['Mwy nag Ailgylchu – strategaeth i wneud economi gylchol Cymru yn realiti'](#), sy'n amlinellu ein nodau i fod yn ddiwastraff erbyn 2050 ac ar gyfer gwneud effeithlonrwydd adnoddau yn rhan o ddiwylliant Cymru. Mae symud i economi gylchol yn hanfodol er mwyn cyflawni camau amgylcheddol allweddol, a byddaf am weld Chwaraeon Cymru yn ymateb i brif camau gweithredu'r strategaeth hon.

Cymru Decach

Mae'r Rhaglen Lywodraethu yn dangos sut yr ydym yn bwriadu sicrhau'r tegwch mwyaf posibl i bawb a dileu anghydraddoldeb ar bob lefel o gymdeithas. Mae'n edrych ar sut y byddwn yn mynd i'r afael ag achosion systemig anghydraddoldeb o bob math.

Yn ystod y tymor hwn o Lywodraeth, byddwn yn cyhoeddi Cynllun Gweithredu Cydraddoldeb Hiliol (REAP) newydd i Gymru, a chynllun gweithredu ar gyfer hyrwyddo cydraddoldeb LGBTQ+ yng Nghymru. Dylid darllen y cynlluniau gweithredu hyn ochr yn ochr â'n Cynllun Cydraddoldeb Strategol, Ein Cynllun Cydraddoldeb Rhywiol a'n Fframwaith Gweithredu ar Anabledd. Fe'u cynlluniwyd i sicrhau newid parhaus yn y

tymor byr, canolig a hir, a rhaid i'n cyrff a noddir ddangos ymateb clir a rhagweithiol i gyflawni'r nodau a nodir yn y cynlluniau hyn.

Rydym eisoes wedi cynnal archwiliad o wasanaethau Llywodraeth Cymru ar gyfer y gymuned B/byddar ac mae'r Rhaglen Lywodraethu hefyd yn ymrwymo i gymryd camau i gefnogi pobl anabl. Mae llawer i'w wneud o hyd i'w galluogi i ymwneud â chwaraeon a gweithgarwch corfforol a rhaid i hyn fod yn flaenoriaeth.

Rydym wedi ymrwymo i estyn allan at grwpiau agored i niwed Cymru ac ymgysylltu â hwy, gan sicrhau bod Cymru'n genedl sy'n ystyriol o oedran, ac na ddylai tlodi, anfantais gymdeithasol, afiechyd ac anabledd fod yn rhwystr i'r rhai sydd am gymryd rhan mewn chwaraeon a gweithgarwch corfforol. Dylai cyrff a noddir gan Lywodraeth Cymru adolygu eu gwaith gyda'r grwpiau hyn yn gyson a dylent fod yn enghreifftiau o arfer da o ran ehangu mynediad a mynd i'r afael ag allgáu cymdeithasol, gyda Chwaraeon Cymru yn cymryd cyfrifoldeb clir dros sicrhau y gall grwpiau agored i niwed ymwneud yn briodol â chwaraeon yng Nghymru.

Cymru Iachach

Mae Llywodraeth Cymru o'r farn bod diwylliant, y celfyddydau a chwaraeon yn cynnig ffordd o wella iechyd a lles cenedl. Felly, rhaid i gyfranogiad barhau i fod yn faes ffocws. Hoffwn weld y cyrff a noddir yn fy mhortffolio yn ymgysylltu â rhanddeiliaid newydd ac amrywiol, gan weithio gyda chynulleidfaoedd a chymunedau heb gynrychiolaeth ddigonol, a mynd ati i fynegi'r cysylltiad rhwng eich gwaith ac iechyd a llesiant pobl Cymru.

Strategaethau eraill a deddfwriaeth bresennol

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn parhau i fod yn sbardun pwysig i'n blaenoriaethau llesiant a'n nodau a rennir yng Nghymru. Mae'r amcanion llesiant a nodir yn y Rhaglen Lywodraethu yn bodoli i gefnogi a gwella'r gwaith o gyflawni'r nodau hyn dros y tymor newydd hwn o lywodraeth.

Mae ein **Cynllun Gweithredu ar yr Economi** yn seiliedig ar yr egwyddor o fuddsoddi cyhoeddus gyda phwrrpas cymdeithasol. Yn ganolog i'r Cynllun mae'r Contract Economaidd sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r rhai sy'n cael buddsoddiad gan Lywodraeth Cymru ddangos twf cynhwysol, gwaith teg, hybu iechyd (gyda phwyslais arbennig ar iechyd meddwl), sgiliau a dysgu yn y gweithle, a chynnydd o ran lleihau ôl troed carbon.

Mae ein hymrwymiad i waith teg a chynaliadwyedd a diwydiannau a gwasanaethau'r dyfodol yn cynnwys cyflawni gwarant y person ifanc ac addewid o greu 125,000 o brentisiaethau pob oed. Disgwyliaf ichi chwilio am gyfleoedd i gyfrannu at y Warrant i Bobl Ifanc a'n nod o ddarparu 125,000 o brentisiaethau drwy gydol tymor y llywodraeth.

Mae ein Rhaglen Lywodraethu yn ymrwymo i gryfhau'r Contract Economaidd hwn a byddwn yn parhau i fonitro eich cynnydd o ran cyflawni yn erbyn pileri'r cynllun hwn.

Credaf fod gan ein cyrff chwaraeon a diwylliannol a noddir rôl bwysig i'w chwarae o ran codi proffil rhyngwladol Cymru, wrth rannu llwyddiannau a hanesion unigol a chyfunol ein cenedl â'r byd.

Mae Strategaeth Ryngwladol Llywodraeth Cymru yn amlinellu tri uchelgais blaenoriaeth, ein partneriaethau presennol a'n perthnasoedd rhyngwladol â blaenoriaeth. Gofynnaf ichi weithio'n agos gyda Thîm Cysylltiadau Rhyngwladol Llywodraeth Cymru yn ystod y tymor hwn o Lywodraeth i arwain a chyfrannu at ymgyrchoedd, rhaglenni a phrosiectau sy'n helpu Cymru i sefyll allan ar lwyfan y byd.

Dylai rhan o'r gwaith hwn gynnwys eich ymateb i adroddiad y Cyngor Prydeinig "Tuag at Strategaeth Diplomyddiaeth Chwaraeon i Gymru". Dylai gweithio gyda'r diaspora Cymreig a chyda phartneriaid rhyngwladol wedi'u targedu er budd economaidd, diwylliannol a chymdeithasol cydfuddiannol gael eu hadlewyrchu yn eich cynlluniau strategol a gweithredol.

Mae Chwaraeon Cymru yn bartner pwysig o ran twristiaeth yng Nghymru. Mae tyfu'r cynnig twristiaeth chwaraeon yn parhau i fod yn flaenoriaeth a dylid adlewyrchu 'Croeso i Gymru – Blaenoriaethau ar gyfer yr economi ymwelwyr 2020-2025' yn eich cynlluniau busnes, ac fe'ch anogaf i greu a chynnal cysylltiadau cryf â thîm datblygu twristiaeth Llywodraeth Cymru wrth hyrwyddo'r maes gwaith hwn.

Yr Iaith Gymraeg

Mae [strategaeth Gymraeg 2050](#) yn parhau i fod yn faes ffocws yn ein hymdrechion i gyrraedd y nod llesiant o sicrhau bod y Gymraeg yn ffynnu, ac o gyrraedd miliwn o siaradwyr Gymraeg erbyn 2050. Rwy'n disgwyl i'r Gymraeg gael ei gwreiddio'n drwyadl ym mhopeth a wnewch, gan ddathlu dwyieithrwydd a galluogi pobl Cymru i ddefnyddio'r iaith fel rhan o'u bywydau bob dydd. Bydd canlyniadau Cyfrifiad 2021 yn hysbys yn ystod y tymor hwn o Lywodraeth, a byddwn yn diweddarw rhaglen waith Gymraeg 2050 ar gyfer y strategaeth, ond bydd y tair prif thema yn parhau – cynyddu nifer y siaradwyr Gymraeg, cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg, a chreu amodau ffafriol lle gall y Gymraeg ffynnu.

Strategaeth ddiwylliannol

Yn ystod y tymor hwn o Lywodraeth byddwn yn creu ac yn cyhoeddi strategaeth ddiwylliannol newydd i Gymru a fydd yn diffinio ein blaenoriaethau diwylliannol ar gyfer y blynyddoedd i ddod. Fel partneriaid allweddol, hoffwn weld y cyrff a noddir yn fy mhortffolio yn cymryd rhan yn y gwaith o ddatblygu'r strategaeth newydd ac, ar ôl ei gyhoeddi, dylai'r strategaeth fod yn sail i lawer o'ch gweithgarwch cynllunio a gweithredol hirdymor.

Bydd Strategaeth newydd ar gyfer Buddsoddi yn Seilwaith Cymru hefyd yn cael ei datblygu yn ystod y tymor hwn o Lywodraeth, gan gysylltu penderfyniadau ar fuddsoddi cyfalaf â chyflawni canlyniadau strategol allweddol. Ein disgwyliad yw y bydd derbynwyr grantiau cyfalaf yn darparu tystiolaeth feintiol sy'n dangos sut mae'r buddsoddiad yn helpu i gyflawni'r canlyniadau hynny.

Strategaeth Ddigidol i Gymru

Mae'r Strategaeth Ddigidol yn ceisio trawsnewid gwasanaethau cyhoeddus yn ddigidol ac mae'n rhoi cyfle i gefnogi'r ffyrdd o weithio a ddisgrifir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru). Hoffwn ichi sicrhau, cyn belled ag y bo modd, fod eich holl wasanaethau ar gael ar-lein ac y bydd pobl yn dewis defnyddio'r gwasanaethau hyn oherwydd eu bod wedi'u cynllunio'n dda ac yn hawdd eu defnyddio. Nodwch gyfleoedd i weithio gyda phartneriaid yn y sector chwaraeon ar fentrau digidol i hyrwyddo ymgysylltiad â chwaraeon ac i hyrwyddo dysgu, addysg a mwynhad.